

Обраћање Првог замјеника Високог представника Доналда Хејса на отварању Анекса бошњачке средње школе у Жепчу

Министре Ћосовићу, замјениче министра Шуњићу,

Амбасадоре Клајн,

Амбасадоре Бошер,

Господине Хови,

Господине Малићбеговићу,

Чланови Прелазног одбора Жепча и представници општине,

Родитељи и ученици,

Понекад свакодневни догађаји укажу на много крупнија питања која због тога пуно јасније видимо. Отварање анекса средње школе у Жепчу за мене данас има управо такав значај. У протеклих девет година млади овог града су били дио система образовања који је карактерисала сегрегација – система чија је главна црта била подјела, а не једнакост. Они су учили, играли се и проводили вријеме одвојено једни од других. Амбасадор Клајн и ја се врло добро сјећамо времена када је то било правило у неким дијеловима Сједињених Америчких Држава. Могу вам рећи да одвајање ученика у једном граду из било којег разлога не доприноси квалитетном образовању нити развоју заједнице.

С отварањем ове нове зграде, млади Жепча ће се почети дружити, као што то раде њихови вршњаци у другим дијеловима БиХ и њихови вршњаци у другим дијеловима Европе. Њихово образовање ће бити заједничко образовање. Ово је, међутим, само први

корак, морамо им обезбједити да их образовање које ће стећи припреми да преузму своју улогу као грађани ове земље и грађани Европе. Образовање може и треба поштивати специфично наслеђе свакога народа, али такође треба одражавати и заједничке вриједности цијелог човјечанства и промовисати јединство, а не подјелу.

Из тог разлога рећи ћу да иако повратак ученика Бошњака у средњу школу у Жепчу представља важан корак, он је само један корак на овом путовању. Путовању које ће захтијевати политичку вољу, толеранцију и визију другачије будућности ове земље.

Не желим потцјенити достигнућа које је остварио овај град и свакако да двије школе испод једног крова представљају боље рјешење него постојање одвојених школа. Али ћу вам искрено рећи да ово може само бити привремена мјера усмјерена ка остварењу циља односно заједничког, квалитетног система образовања у којем свако дијете има једнако мјесто у учионици, без обзира на расу, вјеру или националну припадност. Ученици средње школе у Жепчу ће сада улазити у школску зграду на исти улаз, али ће и даље морати чекати на слиједећу фазу прије него што буду могли да остваре истинску равноправност.

На основу иницијатива које предузимају органи власти надлежни за област образовања у оба ентитета, све већи број младих у БиХ стиче образовање у оквиру система који им омогућава да заједно изучавају опште предмете а одвојено групу националних предмета. Овим путем се обезбјеђује уважавање легитимних културолошких тежњи сваког народа, а истовремено се ученицима из различитих народа омогућава да остварују сваку врсту личне, академске и друштвене користи због тога што заједно похађају наставу. Уколико желимо да сва дјеца добију образовање које заслужују и требају, несумњиво је да ваш циљ треба да буде још виши ниво интеграције. Требао бих можда истаћи да ће настава информатике у Жепчу бити интегрисана. То не изненађује – јер је будућност у високим технологијама, а будућност не пита за националну припадност.

Без обзира на ове коментаре, просторије које сте изградили

како бисте омогућили младим људима да стичу образовање, као и у систематичном напретку који сте остварили у обједињавању ваше општинске управе, Жепче сада може послужити као примјер остатку земље.

Ова општина је показала шта се све може постићи када прагматични политичари одлуче да се на још бољи начин ставе у службу свих грађана који ту живе. Још увијек је потребно доста тога остварити – потребно је интегрисати комуналне услуге, поштанске услуге, електродистрибуцију и сектор шума, али је ова општина у великој мјери укинула ексклузивистичке и неодрживе структуре наслијеђене из рата и умјесто њих успоставила ефикасније структуре које раде на добробит свих грађана. То представља позитиван примјер. Сваки напор који улажу политичари како би поновно успоставили склад представља нову основу за боље сутра. Помислите само какав је утицај, рецимо, имала особа као што је Алберт Ајнштајн, који је био приморан да напусти своју земљу због своје вјероисповијести – помислите на утицај који је он имао на моју земљу и на свијет. Можда неко из ваше околине може имати исти утицај на човјечанство.

Сматрам да овај пројекат представља веома добар примјер како Међународна заједница може ефикасно координисати своје напоре да би пружила практичну помоћ грађанима БиХ у тјесној сарадњи са домаћим органима власти.

Хвала вам